

Schimmel van het behaarde hoofd

Tinea capitis, mycose

■ Wat is hoofdschimmel?

Tinea capitis is de medische term voor een infectie van de hoofdhuid die wordt veroorzaakt door een schimmel. Vaak wordt niet alleen de huid aangetast door de schimmels, maar ook de haarwortels. Schimmels die de bovenste laag van de (opper)huid aantasten noemen we dermatofyten. Schimmelinfectie van de behaarde hoofdhuid komt met name voor bij kinderen, daarom gaat deze folder over kinderen.

Schimmels kunnen behalve het behaarde hoofd ook andere plaatsen van het lichaam infecteren, zoals de romp, de voeten en nagels. Een schimmel op de huid van het lichaam ziet er vaak uit als een ring en wordt daarom vaak “ringworm” genoemd. Met wormen heeft het niets te maken (zie folder ‘ringworm’ van de NVDV). Op de voeten geeft het vaak witte schilfering tussen de tenen en roodheid met schilfering vooral aan de buitenzijde van de voeten (zie folder ‘voetschimmel’ van de NVDV). Tenslotte, schimmel van de nagels geeft vaak gele verkleuring en brokkelig worden van de nagels (zie folder ‘schimmelnagels’ van de NVDV).

■ Hoe krijgt uw kind hoofdschimmel?

Schimmels zitten overal in onze omgeving en kunnen in de buitenste laag van de opperhuid (hoornlaag) groeien. Voorbeelden van plaatsen waar ze voorkomen zijn sportzalen, zwembaden, scholen en andere publieke ruimten. Kinderen hebben een groter risico op het krijgen van schimmels op de behaarde hoofdhuid. Dit komt door een andere samenstelling van talg en een verminderde aanmaak van talg. Volwassenen hebben waarschijnlijk een hogere vetzuurconcentratie in hun talg en versterkte afweer waardoor zij normaal gesproken geen hoofdschimmel meer kunnen krijgen. Schimmels zijn zeer besmettelijk en kunnen gemakkelijk overgegeven kunnen worden via kammen, borstels, kleding, beddengoed, handdoeken, hoofddekseis, stoelen in de bioscoop en autostoelen. Dieren (zoals katten, honden en cavia’s) kunnen ook schimmels hebben en op die manier aan kinderen overdragen.

■ Welke klachten geeft hoofdschimmel en hoe ziet hoofdschimmel eruit?

Schimmel op het behaarde hoofd kan op verschillende manieren klachten geven. Er kunnen één of meerdere kale plekken op het behaarde hoofd ontstaan met of zonder grijze schilfering en soms roodheid. De kale plek kan bij een uitgebreidere vorm enkele centimeters groot worden. Tenslotte, er kunnen ook plekken ontstaan met roodheid, zwelling, haarverlies, pijn en puskopjes.

■ Is hoofdschimmel besmettelijk?

Ja, hoofdschimmel is zeer besmettelijk voor andere kinderen. Bij volwassenen geeft hoofdschimmel vaak geen klachten. Volwassenen met een mindere goede afweer lopen wel meer risico om een schimmelinfectie op te lopen.

■ Hoe weet uw arts of uw kind hoofdschimmel heeft?

Omdat hoofdschimmel bij kinderen vaak voorkomt, herkent uw arts deze diagnose meestal al zonder verder onderzoek. Om meer zekerheid te krijgen of er sprake is van hoofdschimmel worden schilfers

en/of haren van het behaarde hoofd afgenomen voor direct microscopisch onderzoek. Op deze manier kan in een korte tijd de aanwezigheid van schimmels worden aangetoond. Een tweede methode van onderzoek is het kweken van huidschilfers en/of haren. Het verschilt per methoden hoe lang het duurt voordat de uitslag bekend is.

■ Welke behandelingen van hoofdschimmel zijn er?

In het algemeen zitten de schimmels op het behaarde hoofd ook in de haarwortels. Een lokale behandeling zoals crème of shampoo dringt niet diep genoeg door tot bij de haarwortels, daarom moet behandeld worden met tabletten, capsules of een drankje. Om te zorgen dat alle schimmels dood gaan moet vaak lange tijd worden behandeld (6 tot 12 weken).

Het is belangrijk om uw arts te vertellen als uw kind andere medicijnen gebruikt aangezien deze antischimmel medicijnen niet zomaar met andere medicijnen gecombineerd kunnen worden. Ook bij leverproblemen kan dit medicijn niet altijd gegeven worden, meldt eventuele leverproblemen daarom ook aan uw arts.

Meestal wordt de behandeling met tablet, capsule of drankje gecombineerd met een schimmeldodende shampoo om verspreiding van de schimmel tegen te gaan.

■ Is hoofdschimmel te genezen of blijft u er altijd last van houden?

Hoofdschimmel is goed te behandelen, maar het risico bestaat dat de infectie weer terugkomt. Daarom is het belangrijk de behandeling van uw arts te volgen. De kale plek groeit vaak weer vanzelf dicht als de behandeling succesvol is. In zeldzame gevallen kan een kale plek overblijven ondanks de behandeling. Dit komt gelukkig niet vaak voor.

■ Wat kunt u zelf nog doen?

Het is belangrijk de behandeling goed uit te voeren en de kuur helemaal af te maken, ook al lijken de klachten over te zijn. Diep bij de haarwortels kunnen namelijk nog schimmels zitten die bij vroegtijdig stoppen van de behandeling weer terug kunnen groeien en opnieuw klachten kunnen geven.

- Schimmelsporen kunnen overal op zitten, daarom is het goed hygiënische maatregelen te nemen om verspreiding naar gezinsleden (broertjes en zusjes) of omgeving (klasgenoten) te voorkomen.
- Borstels, kammen, handdoeken, kleding, beddengoed mogen niet gedeeld worden met anderen.
- Textiel zoals beddengoed, kleding en handdoeken dienen op minimaal 60 graden gewassen te worden.
- Huisdieren met huidafwijkingen (kale of rode, schilferende plekken) moeten door de dierenarts worden behandeld.
- Als andere gezinsgenoten vergelijkbare klachten gaan ontwikkelen dienen die ook mee behandeld te worden door een arts.
- Tenslotte, informeer de school. Kinderen met hoofdschimmel hoeven niet thuis te blijven van school.

Deze folder is een uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie. Bij het samenstellen van deze informatie is grote zorgvuldigheid betracht.

De Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie wijst desondanks iedere aansprakelijkheid af voor eventuele onjuistheden of andere tekortkomingen in de aangeboden informatie en voor de mogelijke gevolgen daarvan.



www.nvdv.nl

Voor informatie over patiëntenorganisaties verwijzen wij u naar de website van Huidpatiënten Nederland.

www.huidnederland.nl

